provincie Drenthe

Op te bergen
in de band van
21 december 2011

de leden van de commissie wordt verzocht hun eventuele opmerkingen binnen acht dagen na ontvangst aan de statenadviseur mede te delen.

Samenvatting

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid (plus)

gehouden op woensdag 14 december 2011

WOENSDAG STATENDAG

SAMENVATTING

Vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid (plus)

Woensdag 14 december 2011

U kunt het agendavoorstel en de ingezonden brieven, evenals de samenvattingen, via het DocumentVindSysteem (DVS) inzien op de website van de provincie onder het volgende adres: www.drenthe.nl/provincialestaten

Aanwezig:
A. Huizing (voorzitter)
J.J. Baltes (VVD)
H. Beerda (PvdA)
A.A.P.M. van Berkel (PVV)
H.H. van de Boer (VVD)
J.A. van Dalen (D66)
D.B. Dijkstra (CDA)
mevrouw G.M. van Dinteren (GroenLinks)
R. Fokkens (PvdA)
mevrouw R.S. Goettsch (PvdA)
W. van Heusden (ChristenUnie)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
J.N. Kuipers (GroenLinks)
K. Kuipers (GroenLinks)
F.W. van Lookeren Campagne (D66)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen (CDA)
mevrouw W.M. Meeuwissen-Dekker (VVD)
J.M.L. van Middelaar (SP)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
mevrouw M.S. Pauwels-Paauw (VVD)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw G.H.Smith (GroenLinks)
mevrouw L.A. Smits (SP)
J.L. Stel (VVD)
T. Stelpstra (ChristenUnie)
mevouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
mevrouw M.C.J. van der Tol (D66)
E.R. Veenstra (PvdA)
J. Vester (SP)
A. Vorenkamp (PVV)
Th.J. Wijbenga (CDA)
mevrouw J. Stapert, statenadviseur

Voorts aanwezig de leden van GS:
mevrouw T. Klip-Martin (VVD)
R.W. Munniksma (PvdA)
H. Brink (VVD)

Afwezig:
mevrouw C. Aarsbergen-Ligtvoet (VVD)
R. Beimers (PVV)
J.A. van Berkum (ChristenUnie)
mevrouw A. Dekker (SP)
H.N. van Eekelen (SP)
mevrouw S.P.M. Gerrits (PVV)
E. Hemsteede (PvdA)
mevrouw R. Horasan (PvdA)
mevrouw T. Hummel (PvdA)
H. Klaver (CDA)
P.H. Oosterlaak (SP)
N.A. Uppelschoten (PVV)
H.J. van der Ven (CDA)
P.A. Zwiers (PvdA)

1. Opening en vaststelling van de agenda
De voorzitter opent de vergadering en heet naast de commissie de vele aanwezigen op de publieke tribune welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Ingekomen stukken
De lijst met ingekomen stukken wordt conform vastgesteld.

3. Statenstukken/brieven

3a. Statenstuk 2011-508; Onderhandelingsakkoord Natuur

Van het spreekrecht wordt gebruik gemaakt door:
1. de heer K. Buist, particulier Natuurbeheerder
2. de heer F.A. Broekhof, namens Schoutenhuis BV; Landgoed de Eese
3. de heer A. Meijer, namens de Stichting tot behoud van het Drentse schaap
4. de heer A. Steenbergen, namens LTO-Noord
5. de heer A.T. de Groot, namens Zeijerwiek
6. mevrouw A. Alkema, op persoonlijke titel, namens iedereen met een groen hart.

De bijdrage van de insprekers is aan deze samenvatting gehecht en maakt onderdeel uit van de samenvatting.
Aan de heren Buist en Meijer worden enkele vragen gesteld door respectievelijk de PvdA en het CDA. De heer Buist wordt gevraagd of hij vreest dat hij geen zaken meer kan doen met een betrouwbare overheid. De heer Meijer wordt gevraagd of hij bekend is met de moties/amendementen die in de Tweede Kamer worden ingediend om de schaapskuddes te behouden.

Samenvattende reactie van de fracties
Alle fracties geven hun reactie op het voorstel waarbij de meeste fracties aangeven met een definitief standpunt te komen tijdens de vergadering van PS op 21 december a.s.
Deze reacties zijn de volgende. (voor een uitgebreide reactie wordt verwezen naar de videonotulering)

De PvdA vindt het Onderhandelingsakkoord een slecht voorstel maar is blij dat taken overgaan van het Rijk naar de provincie. Er wordt alleen gekeken naar het geld. PS heeft met haar Omgevingsvisie een toekomstvisie gemaakt, die komt hierin niet terug. De PvdA hecht aan het Drentse Groenmanifest. Vragen zijn er over de hardheid van de opschortende voorwaarden, de gevolgen die voorvloeien uit de internationale verplichtingen, de betekenis van de bezuiniging voor de groene organisaties.
Het CDA juicht de decentralisatie toe en stemt in met het voorstel onder een aantal voorwaarden zoals benoemd in de aangehouden CDA motie bij de begroting 2012. Het is geen fraai akkoord, maar meer zat er niet in. Deze fractie geeft aan dat wanneer de bezuinigingen niet op de Natuur worden gehaald ze elders vandaan moeten komen zoals bij de zorg of het onderwijs. Op het gebied van de schaapskuddes is een enkele beweging te zien in de Tweede Kamer (TK). Het CDA is van mening dat projecten die in uitvoering zijn moeten worden voltooid. Ook hecht zij zeer aan de Nationale Parken in Drenthe. Vragen zijn er aan GS over de mogelijkheden bij het zogenaamde grond-voor-grond principe. En wanneer komen er voorstellen over de herijking van de EHS?
De VVD vindt dat er duidelijkheid moet komen. In dit akkoord zit nog veel onzekerheid maar zeker is dat er bezuinigd moet worden wat betekent dat er keuzes gemaakt zullen moeten worden. De kaasschaafmethode werkt niet. Eerst moet duidelijk verkregen worden over de middelen die naar de provincie toekomen, dan kunnen de keuzes worden gemaakt. Veel waarde wordt gehecht aan het kaveruil bureau. Het CDA sluit bij dit onderwerp aan. De VVD is verder van mening dat de eerder afgesproken reservering van 25 miljoen voor het platteland niet alleen bestemd is voor de Natuur, maar

ook voor de ontwikkeling van het platteland. Blij is de VVD met de decentralisatie naar de provincies. Dit akkoord is beter dan geen akkoord. De ontwikkelingen staan nu al 14 maanden stil en kunnen met het akkoord weer worden losgetrokken.
De VVD stelt voor om met de organisaties, inclusief de Natuurorganisaties, om tafel te gaan om zo met minder middelen het platteland op een hoger niveau te krijgen.
Vragen zijn er voor GS om een overzicht beschikbaar te stellen met beschikbare middelen, voor de categorie 1 gebieden die op dit moment in de begroting staan.
De PVV gaat er van uit dat iedereen begaan is met de natuur, maar bezuiniging is wel noodzakelijk. Deze fractie is kritisch tegenover de EHS. De particuliere sector kan zelf ook veel doen als het gaat om natuur. Het is goed om vanuit de eigen sterkte te spreken.
De SP is van mening dat het verkrijgen van regie het enige positieve is aan het Natuurakkoord. Een korting van 70% is extreem. Het grond-voor-grond principe is kapitaalvernietiging. Structureel is er juist meer geld nodig voor de Natuur. Tot 2014 is Natuurbeheer gegarandeerd daarna is het onzeker. Vragen zijn er over de risico's die de provincie loopt door in te stemmen met het akkoord.
GL vergelijkt het akkoord met een verschrompelde appel die alleen nog goed is voor het gerecht 'hete bliksem' en noemt het akkoord volstrekt onvoldoende. De provincies Brabant en Groningen hebben het akkoord afgewezen. In Flevoland loopt een rechtzaak en Noord-Holland heeft haar CdK terugverwezen naar de onderhandelingstafel, waarover wordt nu een besluit genomen? De vraag is of GS zelf nog achter het akkoord kan staan. Wat wordt er gevraagd aan PS, moet worden ingestemd met de opschortende voorwaarden, waarvan alleen de eerste een echte voorwaarde is richting de staatsecretaris? Wat gebeurt er met de Natuurwet? GL overweegt een motie in te dienen tijdens de PS vergadering.
D66 weet ook niet precies waarover gesproken moet worden. Het akkoord is te algemeen en zeer vaag geformuleerd. Een goed inzicht in de financiële consequenties is noodzakelijk. En wat zijn de gevolgen voor de EHS? De natuur is een van de kernwaarden in Drenthe, wat zijn de gevolgen van de bezuinigingen?. En hoeveel geld is er nodig voor faunabeheer?
Tot slot geeft de CU aan dat het ook voor deze fractie onduidelijk is wat de gevolgen van het Natuurakkoord voor Drenthe zijn. De CU wil weten wat met dit akkoord nog beschikbaar is per onderdeel zoals beheer en inrichting landelijk gebied.
De CU is zeer ingenomen met het Groenmanifest, daarin worden keuzes gemaakt en is een visie zichtbaar. Juist die visie wordt bij het huidige akkoord gemist.
De bezuinigingen die met het Natuurakkoord worden voorgesteld hebben grote gevolgen voor de Drentse economie omdat velen hun werk vinden in de recreatieve sector.
Wat zijn de consequenties als de provincie niet instemt met het akkoord? Als de provincie(s) niet op één lijn komen met de staatsecretaris zal hij met wetgeving moeten komen, via Tweede en de Eerste Kamer.
Waarom vraagt het college niet aan de staten om het stuk af te wijzen nu zij zelf voorwaarden stellen?
De CU stelt voor om voor een 3e weg te kiezen, namelijk terug naar de onderhandelingstafel. Als er geen 3e weg komt dan zal de CU haar conclusies trekken.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:
Gedeputeerde Munniksma geeft de volgende reactie. (voor een uitgebreide reactie wordt verwezen naar de videonotulering)

Gedeputeerde Munniksma is aangenaam getroffen door de grote publieke belangstelling. Hij realiseert zich dat Natuur in Drenthe van grote waarde is. Bij dit akkoord is de vraag of met minder geld in hetzelfde tempo door kan worden gegaan of komt er minder natuur? Het voorstel van 75% minder geld voor de Natuur is veel te veel. Hij realiseert zich dat er hoe dan ook geen euro bij zal komen vanuit Den Haag. Maar in de Tweede Kamer (TK) is veel gaande op dit dossier. Het is verstandig dit af te wachten.

Het Groenmanifest is door het college in haar programma als uitgangspunt genomen. Alleen is het de vraag of realisatie in 2018 haalbaar is. De beheermiddelen zijn vastgelegd tot 2014, vanaf 2014 is sprake van een veel lager bedrag zoals in de stukken staat vermeld. Maar mogelijk kan met een ander kabinet een andere situatie ontstaan, bovendien komt er in 2016 een evaluatie die een ander beeld kan opleveren. Een aantal punten zal terugkomen bij de agenda voor het Vitaal Platteland waarover de staten in de eerste helft van 2012 verder zullen spreken. Het PAS (Ammoniak) dossier is te complex om in dit akkoord mee te nemen. Dit onderwerp komt in een later stadium terug bij de staten.
Het is een slechte zaak dat de staatsecretaris niet mee wil werken aan een Memorie van Toelichting (MvT) omdat hij van mening is daarmee de onderhandelingen weer te openen. Ernstige problemen heeft de gedeputeerde met de 'akkoordjes' die gesloten zijn met individuele provincies, zoals met Overijssel over de rietsnijders.
Inmiddels is aan een opschortende voorwaarde, over de internationale verplichtingen, voldaan. Die kan worden geschrapt in het voorliggende besluit. Dit betekent dat eventuele boetes voor rekening van het Rijk komen.
De inzet van GS is om te komen tot een Ja tegen het Natuurakkoord, maar met de opschortende voorwaarde dat Drenthe alleen akkoord gaat als alle andere provincie ook instemmen met het akkoord.
Meer dan een jaar heeft de gedeputeerde geprobeerd om tot een ander akkoord te komen, dat is niet gelukt. De keus om toch in te stemmen komt voort uit de afweging dat gebiedsprocessen al 15 maanden stil liggen. Maar ook lopen er procedures over bevoorschotting en terugbetaling van BTW die in afwachting van de instemming met het akkoord niet tot uitbetaling komen. Niet instemmen betekent ook dat er jaren van procederen in het verschiet liggen. Het is onverstandig om als provincies uit te stralen dat er geen akkoord met het Rijk komt.

Gedeputeerde Klip vult aan met de opmerking dat een commissie van wijze mannen een zwaarwegend en in principe bindend advies afgeven over de verdeling van de grond-voor-grond gelden.

Gedeputeerde staten zeggen het volgende toe:
Gedeputeerde Munniksma: zegt toe op hoofdlijnen, in een enkele A-4, een aantal punten van het Natuurakkoord uiteen te zetten waarom het besluit als zodanig wordt voorgelegd
Gedeputeerde Munniksma: zegt toe de niet beantwoorde algemene opmerkingen schriftelijk te beantwoorden.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat het onderwerp Onderhandelingsakkoord opnieuw zal worden behandeld tijdens de PS vergadering van 21 december 2011.

Status: De B-status van het stuk blijft gehandhaafd.

De voorzitter stelt omwille van de tijd voor, om de brief van GS van 6 december 2011 over de begroting van het OV-bureau, te verplaatsen naar 21 december, op een nader te bepalen tijdstip.
De commissie stemt hier mee in.

4. Mededelingen
Geen.

5. Sluiting
De vergadering wordt gesloten om 17:20 uur.
De volgende (extra) commissievergadering zal plaatsvinden op 21 december 2011.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 11 januari 2012,

, voorzitter

, statenadviseur

bijlage 1.

Statenstuk
2011-508

Onderhandelingsakkoord natuur

Voorzitter, geachte dames en heren van Provinciale staten,

Ik wil graag aandacht vragen voor een belangrijk onderdeel van het onderhandelingsakkoord natuur, nl. het particulier natuurbeheer en de bijbehorende functieverandering.
Daarbij zult u al snel denken aan een handjevol goedwillende particulieren die een paar ha agrarische grond gaan omvormen naar natuur – één en ander met een hoog hobbygehalte en idealisme; daar is overigens niets mis mee !

In de 5 minuten die ik tot mijn beschikking heb, zal ik een poging doen één en ander een wat genuanceerder gezicht te geven.

Als agrarisch ondernemer in de EHS is het (deels) omvormen van agrarische grond naar natuur een belangrijk onderdeel geworden van de bedrijfsvoering, waarbij "natuurbeheer" door agrarische ondernemers mogelijk wordt. Met de ILG als betrouwbare basis heb je als ondernemer zaken gedaan; een proces van vaak enige jaren. Nu dreigt door alle rijksmaatregelen afronding van een aantal zaken twijfelachtig te worden.

Als ondernemers hebben wij geïnvesteerd in "natuur", niet op basis van willekeur maar met de overheid als betrouwbare partner.

Nu echter criteria worden gehanteerd als "juridisch verplicht" en, wat vrijblijvender, "bestuurlijk hard" en "bestuurlijk zacht" ga je je als ondernemer afvragen : met welk (overheids)bedrijf heb ik zaken gedaan ?

Ik lees in bovengenoemd statenstuk dat u op zoek moet naar geld en het in standhouden en stimuleren van particulier natuurbeheer als volwaardig onderdeel met een agrarische onderneming met koeien als grazers welke winst opleveren voor het beheer.

Ik ben ondernemer en kom u hier niet om hulp vragen, maar u dient zich wel als een betrouwbare zakenpartner op te stellen ! en u niet verschuilen achter "de maatregelen van Bleker".

Dank voor uw aandacht.

Kor Buist – agrarisch ondernemer – biologische veehouderij 't Hoogeveld te Eelde en beheer van natuur en landschap.

Bedrijfsgrootte 60 ha. eigendom agrarisch + natuur.
Samenwerking met de Vereniging Natuurmonumenten voor het technisch beheer van 1200 ha. – voornamelijk in de natuur en waterberging Eelder- en Peizermaden.

14 december 2011.

bijlage 2.

NATUURONTWIKKELING LANDGOED DE EESE
"afspraken zijn afspraken"

Landgoed De Eese:

- 800 ha (waarvan 300 ha in provincie Drenthe)
- 450 ha bos- en natuurterrein en 350 ha landbouwgrond
- kern landgoed: historische havezate De Eese, diverse Rijksmonumenten
- grote schakel in natuur- en recreatieverbinding zuidwest Drenthe en noordoost Overijssel

Vóór 2005: eigen akkerbouwbedrijf van 300 ha met o.a. intensieve lelieteelt (rest 50 ha: verpacht)

Vanaf begin 2000 bezinning over toekomst landgoed en akkerbouwbedrijf , waarvan uitkomst:

- beëindiging 300 ha akkerbouwbedrijf
- omvorming landbouwgrond in blijvende natuur, versterking recreatieve en cultuurhistorische waarden landgoed
- planuitwerking in nauw overleg met Minsterie LNV, provincies en gemeenten

Resultaat:

- ondertekening op 12 januari 2007 convenant natuurontwikkeling landgoed De Eese
- ondertekenaars: Ministerie van LNV, G.S. Overijssel, G.S. Drenthe en Landgoed De Eese

Afspraken:

- omvorming 250 ha landbouwgrond in natuur
- Ministerie garandeert 100 ha extra natuurgebied voor De Eese
- Overijssel reserveert 155 ha voor begrenzing (inclusief 60 ha extra LNV)
- Drenthe reserveert 100 ha voor begrenzing (inclusief 40 ha extra LNV)
- in financiering voorzien op basis van PMLG/ILG

Door Landgoed De Eese reeds vervulde voorwaarden:

- opstelling integrale landgoedvisie
- beëindiging akkerbouwbedrijf
- afvloeiingsregeling personeel akkerbouwbedrijf
- desinvestering opstallen en machines akkerbouwbedrijf, inclusief lelieteelt
- overbrugging exploitatie landbouwgrond tot natuurontwikkeling via SAN
- realisatie 1e tranche ca. 15 ha natuur
- wijziging bestemmingsplan gemeente Westerveld (vastgesteld 25 oktober 2011)
  totale kosten ca € 750.000,--.

Indien geen nakoming afspraken door provincie Drenthe:

- geen compensatie gemaakte kosten en enorme schade!
- wijziging bestemmingsplan gemeente Westerveld nutteloos, want geen natuurontwikkeling
- bijdrage Vermilion van € 200.000,-- aan landschap, cultuurhistorie en recreatie op De Eese vervalt, want geen natuurontwikkeling
- recente detailplanuitwerking door provincie Drenthe nutteloos, want geen realisering
- vervallen voorbeeldfunctie, zoals door toenmalig Minister Verburg op De Eese bepleit
- vervallen functie ecologische en recreatieve verbinding tussen Drenthe en Overijssel
- alles voor niets geweest, terug naar af!

Woudenberg, 14 december 2011
't Schoutenhuis B.V., Ing. F.A. Broekhof

bijlage 3

Voorzitter, leden Statencommissie s.

Mijn naam is Anne Meijer en ik sta hier als voorzitter van de Stichting tot Behoud van de Drentse Schaapskuddes.

Een Stichting, welke de gezamenlijke belangen behartigd van de schaapskuddes van Balloo, Exloo, Holtinge, Westerbork/Orvelte en Ruinen, allen particuliere Stichtingen.

Daarnaast spreek ik ook namens de kuddes van het Drents Landschap in het Hijkerveld en Drents Friese Wold en de kudde van Natuurmonumenten in het Dwingelderveld.

Deze acht schaapskuddes begrazen allemaal de Drentse heidevelden, van oudsher cultuurlandschappen in de meest brede zin.

Alle kuddes in Drenthe zijn te scharen onder de cultuurhistorische elementen in de Provincie Drenthe.

Gezien de vele jaren (al meer dan 60 jaar), dat de kuddes het cultuurlandschap van Drenthe begrazen kun je spreken van het cultureel erfgoed van het Drentse landschap.

Daarnaast worden er alleen schapen ingezet (Drents Heideschaap en Schonebekers) welke behoren tot de zeldzame huisdierrassen. Het gaat dan ook over instandhouding van schapenrassen, welke behoren tot de oudste van West Europa.

Juist door deze uitgangspunten(cultureel erfgoed en zeldzame huisdierrassen) zijn de kuddes bijzonder

aantrekkelijke elementen in het Drents landschap, waardoor, in het kader van recreatie en toerisme, vele bezoekers genieten van de schaapskuddes.

Naast deze elementen is het begrazen door schaapskuddes onontbeerlijk voor een goed natuurbeheer

De Stichtingen maken zich zorgen om de toekomst van deze kuddes, vooral de financiële.

De huidige financiering ten behoeve van schaapskuddes bestaat uit een bijdrage vanuit Investeringsregeling Landelijk Gebied (Ilg gelden t/m 2012), een bijdrage van de provincie en gemeenten in het kader van Recreatie en Toerisme, een bijdrage van de terreinbeheerders en een eigen bijdrage middels donaties, acties e.d.

In het onderhandelingsakkoord tussen IPO en de Staatsecretaris, wat vanmiddag op uw agenda staat, wordt uitgegaan van een behoorlijk lager budget voor natuurbeheer, dan tot nu toe het geval is.

In principe worden de schaapskuddes uit dit budget gefinancierd.

In welke mate deze bezuiniging de schaapskuddes zullen raken is thans nog onbekend.

Er moet echter rekening mee worden gehouden dat de exploitatie van de kuddes ernstig in gevaar komt, waarbij verdwijnen van kuddes niet ondenkbaar is.

De huidige bijdrage via de Ilg gelden betekend voor de kuddes 25 tot 30 % van de exploitatie.

Zonder deze middelen zijn de kuddes niet meer te exploiteren.

Als gezamenlijke Stichtingen en terrein beherende instanties hebben we ook aan de bel getrokken in politiek Den-Haag.

Dit heeft geleid tot een amendement van PvdA en CDA in de tweede kamer bij de behandeling van de begroting over Natuurbeheer.

Hoe dit afloopt is ons nog niet bekend, maar wij gaan ervan uit, dat bij een positieve ontwikkeling het Provinciaal budget wordt verhoogd met een bijdrage t.b.v. de instandhouding van de Drentse schaapskuddes.

Via ons schrijven en mijn aanvulling doe ik een beroep op de leden van de commissie en ook de Provinciale Staten:

Laat ons niet in de steek en probeer voor het Drentse landschap de kuddes te behouden.

Wij begrijpen, dat een lager budget voor natuurbeheer in Drenthe leidt tot een herprioritering van de uitgaven.

Geef de kuddes daarbij de prioriteit.

bijlage 4

PLEITNOTA

Geachte dames en heren,

Vandaag ligt het 'Onderhandelingsakkoord natuur' ter behandeling aan u voor. Op 21 december 2011 dient Provinciale Staten daarover een besluit te nemen. Vorige week heeft de Commissie Landelijk Gebied (CLG) waarin wij als LTO Noord zitting hebben, een advies naar u toegezonden. In het verlengde daarvan heeft LTO Noord de behoefte om een aantal punten toe te lichten en aan te vullen.

Ten eerste merkt LTO Noord op dat de naam van dit akkoord niet de lading dekt omdat dit in een bredere context moet worden geplaatst. Het raakt alle programma's in het buitengebied hoewel natuur in het akkoord speerpunt is. Een overbodige opmerking is dat dit akkoord voor de provincie vergaande gevolgen heeft. Dit geldt niet alleen voor haar ambities maar ook voor de bestaande verplichtingen, programma en projecten.

De zorg over de afhandeling van de lopende verplichtingen en het toekomstig beheer heeft iedereen, omdat dit ook de mogelijkheden van de provincie voor de toekomst in belangrijke mate bepaalt. Niet alleen de lopende verplichtingen voor natuur zijn dan van belang maar ook de verschillende projecten waaronder landinrichtingsprojecten. Het is van belang dat alle lopende projecten op een goede wijze worden afgerond.

Het is ook van belang dat door het akkoord geen ah hoc-besluiten worden genomen. Dit geldt zowel voor de lopende projecten als voor de toekomst. De provincie heeft een brief naar diverse bestuurscommissies en lopende projecten verzonden. Mogelijk kan naar aanleiding van deze inventarisatie de provincie besluiten om lopende projecten niet of deels af te ronden of zelfs te schrappen. Het "nee, tenzij" principe wordt toegepast.

LTO Noord pleit ervoor om in ieder geval de lopende landinrichtingsprojecten uit te voeren. Het proces is vaak dusdanig vergevorderd en is daardoor naar onze mening onomkeerbaar. Vaak zijn dit projecten waarin landbouwstructuurverbetering en ook andere doelstellingen worden gerealiseerd. Het niet afronden gaat ten koste van draagvlak en de geformuleerde integrale doelstellingen voor dit gebied.

Het Groenmanifest van Drenthe met als titel, en hier leg ik ook de nadruk op, "Investeren in een vitaal platteland", is met de wetenschap van toen, een reactie op de voorgenomen landelijke bezuinigingen op budgetten voor het landelijk gebied. Voor velen beperkt het Manifest zich tot de natuuropgave en ammoniakkader maar het kent een breder kader.

Het gezamenlijke doel van de ondertekenaars is ontwikkelingsruimte voor een robuuste en duurzame landbouw, hoge biodiversiteit, een goed functionerende EHS en leefomgevingskwaliteit in een vitaal platteland.

Voor een vitaal platteland is ontwikkeling en samenwerking uiterst noodzakelijk en voor de realisatie daarvan blijft de integrale gebiedsbenadering van belang. Uiteraard leggen wij als LTO Noord de prioriteit en het accent bij een goed functionerende agrarische sector.

Het uitwerken van het kader ammoniak kan blijven doorgaan. Ook de eerder-genoemde doelstellingen van het manifest kunnen naar onze mening blijven staan. Of de geformuleerde opgave voor natuur in het manifest door dit akkoord nog realistisch is, kunnen wij niet overzien maar in 2012 moet daarover meer duidelijkheid worden verschaft. De herijking, herbegrenzing van de EHS, legt daarvoor een basis.

Als LTO Noord vragen wij ook aandacht voor de Bestuurscommissie Planmatige Kavelruil die als hoofddoelstelling landbouwstructuurverbetering heeft maar ook integrale kavelruilen realiseert.

Ook hier worden andere doelstellingen, lees natuur en water, gerealiseerd.

Dit instrument dient te worden behouden, zodat ook in de toekomst doelen kunnen worden gerealiseerd. Overigens zijn de jaarlijkse kosten voor deze bestuurscommissie beperkt, ca. € 300.000,=.

Dit laatste kan ook in verband worden gebracht met de bijgestelde ambities. Naar onze mening zal gebiedsgerichte uitvoering een groter accent krijgen zodat de ambities voor de verschillende doelen worden gerealiseerd. Planmatige kavelruil is een instrument dat daaraan een grote bijdrage kan leveren zodat robuuste landbouw- en natuurgebieden kunnen worden ontwikkeld zoals dit in het Groenmanifest is opgenomen.

Het blijven investeren in de landbouw is ook van belang om een krachtige economische speler in het buitengebied te behouden. Niet alleen structuur-verbetering speelt daarbij een rol maar ook het stimuleren van innovaties, duurzaamheid, ondernemerschap zijn daarvan voorbeelden.

Ook hier pleiten wij ervoor om dit in stand te houden.

Bijlage 5.

De Stichting Zeijerwiek is samen met boermarke en belangenvereniging al bijna 30 jaar actief met de woon- en leefomgeving van ons dorp.

Gaat om natuur, landschap, landbouw, recreatie en cultuurhistorie. Zowel om ontwikkeling en herstel als behoud en onderhoud

Concreet: Zeijerwiek, 4 veentjes, houtwallen en bosjes, kikkerpoel, ooievaarsnesten, vleermuizenbunker en recent de aanleg van een voorde in de Grote Masloot. Dit alles verbonden door de Veentjesroute, een wandeling van 8 km. lengte rondom Zeijen.

Naast natuurwaarden herstellen en behouden willen wij mooie landschappelijke en cultuurhistorische bijzonderheden niet laten verdwijnen uit het collectief geheugen van ons dorp.

Onze grote zorg is de uitverkoop die de heer Bleker wil houden van alles buiten de EHS. En dat is nu net de directe leefomgeving van ons dorp. Het gebied waar het dorp een emotionele binding mee heeft. En dat geldt niet alleen voor Zeijen.
De grote EHS-natuur is prachtig, maar juist natuur en landschap rond het dorp is voor de inwoners van groot belang.

Nu is bijna alle natuur en landschap rondom het dorp eigendom van SBB waar wij al 30 jaar prima mee samenwerken. SBB luistert uitstekend naar de wensen vanuit het dorp. Hoe is dat straks?

Onder welke voorwaarden worden die gronden verkocht en aan wie.
Krijgen wij als dorp te maken met bijv. 14 verschillende eigenaren van onze eigen woon- en leefomgeving?
En wat als een eigenaar van één van de zandpaden zegt 'niet op mien laand'?
Wat als een eigenaar zegt: beheren is voor mij: niets doen? Dan zijn de veentjes binnen 5 jaar weer helemaal dichtgegroeid met bos en weet niemand meer dat voorouders uit Zeijen hier brandstof wonnen.

Dit alles is onduidelijk en onzeker. Niet alleen voor Zeijen maar voor alle dorpen gelegen te midden van SBB-eigendommen.

Er komt nog iets anders bij:
SBB steunt ons tot nu toe met advies en met materiaal. Wij zijn vrijwilligers van SBB. Dat valt straks weg.
LB Drenthe is onze andere adviseur en ook die organisatie steunt ons met materiaal.
Valt ook deze steun straks weg? In Zeijen en in al die andere dorpen? Overziet men de gevolgen wel?

Niet alleen de grote natuur, maar ook de directe woon- en leefomgeving van de Drentse dorpen lijdt grote schade met dit akkoord.
Wij roepen u daarom als stichting op om het akkoord af te wijzen.

Als dat u te ver gaat dan vragen wij u met klem om garanties van de staatssecretaris te eisen dat kleinschalig natuur en landschap rondom de woonkernen niet versnipperd wordt uitverkocht aan de

hoogste bieder. Laat men het dan voor een schappelijke prijs verkopen aan een belangenvereniging, de boermarke of – in dit geval - aan onze stichting.
De provincie zou dat kunnen faciliteren met een door u gegarandeerde lening.

Van groot belang is dat vrijwilligersgroepen als de onze adviezen en materiaal kunnen blijven ontvangen. Startende groepen hebben bovendien begeleiding nodig. Als SBB dat niet meer doet dan vragen wij u ervoor te zorgen dat Landschapsbeheer Drenthe dat kan blijven doen.

Bij een versnipperde uitverkoop van SBB-gronden en zonder goede begeleiding, adviezen en materiaal bloedt het vrijwillig natuur- en landschapsonderhoud in Drenthe dood.

bijlage 6

Geachte voorzitter,

Geachte statenleden,

U bespreekt vandaag de Drentse visie op het Onderhandelingsakkoord Natuur.

Dan gaat het natuurlijk over de talrijke planten en dieren die Drenthe herbergt, maar helaas ook over de dreigende verdwijning van veel kwetsbare soorten.

Gelukkig gaat een gezondere Drentse natuur heel goed samen met investeringen in het prachtige Drentse landschap: een trekpleister van formaat.

Dat landschap en zijn gebruikers zijn van grote betekenis voor onze Drentse economie. Ook daar gaat het vandaag natuurlijk over..

Tenminste, dat dacht ik ***tot*** ik de staten stukken gelezen had. Die gaan helemaal niet over planten en dieren.

En ook niet over de kwaliteit en economische waarde van het landschap.

En zelfs niet over de goede samenwerking die we op het Drentse platteland hebben opgebouwd.

Nee, de stukken gaan over overheden die lang steggelen over de verdeling van taken.

Of erger nog: hoe men zo netjes mogelijk kan ontkomen aan de verplichtingen.

Verder gaat het vooral over geld. Of liever gezegd: het ***gebrek*** aan geld en het ontbreken van de wil om nog in het platteland te investeren.

Nergens gaat het meer over de onderliggende waarden, waar we voor staan of wat het voor Drenthe oplevert.

Voor een gewone burger zijn deze stukken niet te volgen,

maar wat ik *wel* begrijp is dat ik me grote zorgen moet maken over de toekomst van de natuur in Drenthe.

En met mij vele mensen met een groen hart in Drenthe.

Op de natuur dreigt onevenredig zwaar te worden bezuinigd.

Een halvering van de natuurkwaliteit dreigt.

En wie daar vraagtekens bij zet, krijgt ook nog het mes van '*kan nog erger'* op de keel.

Wat ik u nu -namens alle mensen met een groen hart – vraag, is om als volksvertegenwoordiger vooral boven de brij van onderhandelings-stukken uit te stijgen

Wij vragen u allereerst weer voor de Drentse natuur en landschapswaarden en plattelandssamenwerking te gaan staan. Toon uw Drentse ambitie!

Tekent u voor de Drentse heidevelden, de beekdalen, de houtwallen, het veen, de das, de kraanvogel en het gentiaanblauwtje?

Gaat u ervoor dat de Drentse natuur kerngezond wordt ? Wilt u wel of niet zelf investeren in het groene platteland?

Of zet u daar ook een streep door zoals de borden buiten laten zien.

Vanuit dit perspectief kunt u als staten fracties vervolgens de stukken beoordelen

Een overheid die tekent voor de natuur, landschap en platteland moet daar in onze ogen ook de volle verantwoordelijkheid voor nemen.

Daar waar u zoveel open einden en gaten krijgtvoorgeschoteld is het aan u ook de taak om die via uw besluitvorming te helpen dichten

Dat alles in het belang van het mooie Drenthe

Wij wensen uw succes met de beraadslagingen en wijsheid bij de besluitvorming.

Toezeggingenlijst Statencommissie Omgevingsbeleid, stand van zaken 14 december 2011				
Naam	**Omschrijving**	**Startdatum**	**Einddatum**	**Stand van Zaken**
Korte termijn Toezeggingen				
1. Evt. bijstellen begrenzing Drentse Aa gebied	Gedeputeerde Munniksma zegt toe de begrenzing van het Drentse Aa gebied te willen bijstellen als dit de ontwikkeling van de in dit Nationaal Landschap liggende dorpen zou belemmeren.	09-02-2011	04-05-2011	OGB 11.05.2011: De toezegging hangt nauw samen met de AmvB van het Rijk (O.a.begrenz. Nat. Parken). Het is nog onduidelijk of die AmvB er gaat komen. Dit wordt voorlopig afgewacht. OGB 22.06.2011: N.a.w. komt er geen AmvB. Def. antwoord kan pas worden gegeven ná Parlementaire behandeling ná het zomerreces. √Afgehandeld: OGB 30.11.2011. Als gevolg van het Onderhandelingsakkoord Natuur zijn de Nationale parken nu de bevoegdheid van de provincie. GS zijn géén voorstander van het 'op slot zetten van dorpen' door deze begrenzing.
2. Criteria regionale gebiedsagenda's	Gedeputeerde Munniksma zegt toe in het kader van de uitwerking van de omgevingsvisie met criteria te komen voor de regionale gebiedsagenda's.	11-05-2011	11-08-2011	OGB 30.11.2011: Nog in 2011 beslist het college hoe dit uitgewerkt gaat worden, e.e.a. wel afhankelijk van het onderdeel Vitaal platteland.
3. Woningmarkt Drenthe	Gedeputeerde Munniksma zegt toe de commissie te voorzien van informatie over de woningmarkt die tijdens de bijeenkomsten in Fluitenberg d.d. 13 oktober 2011 is verspreid aangevuld met een notitie over de provinciale mogelijkheden i.h.k.v. woningmarktbeleid.	26.10.2011	26.01.2012	OGB 30.11.2011: Voor 26 januari 2012 zal GS met een reactie komen. D.D. 02.12.2011: de informatie van 13.10.2011 is via de mail verstrekt.
4. Overleg met PS over invulling 25 miljoen Vitaal Platteland (PS 09-11-2011)	Gedeputeerde Munniksma zegt toe om met PS overleg te voeren over de invulling van de 25 miljoen van Vitaal Platteland.	09.11.2011	09.02.2012	

5. OV- bureau; begroting 2012 e.v.	Gedeputeerde Brink zegt toe de commissie te zullen informeren over de resultaten van het onderzoek naar de tekorten bij het OV-Bureau en hierover nog voor 31 december 2011 met de commissie in gesprek te gaan.	30.11.2011	29.02.2012	
6. Opname van vervuiling op Bodemkaart	Gedeputeerde Klip zegt toe om het antwoord van GS op de brief van de heer v.d.Pol over opname van vervuiling op de bodemkaart, (B3), toe te sturen aan de commissie.	30.11.2011	29.02.2012	
7. Bouwopgave gebied regiovisie Groningen-Assen	Gedeputeerde Munniksma zegt toe met de Statencommissie OGB begin 2012 (informeel) in overleg te gaan over de bouwopgave c.q. de woningbouwplanning in het gebied van de regiovisie Groningen-Assen, voor GS hierin beslissingen nemen.	30.11.2011	29.02.2012	
8. Onderhandelingsakkoord Natuur; uiteen zetten hoofdlijnen	Gedeputeerde Munniksma zegt toe op hoofdlijnen, in een enkele A-4, een aantal punten van het Natuurakkoord uiteen te zetten waarom het besluit als zondanig wordt voorgelegd	14.12.2011	14.03.2012	√Afgehandeld met indiening nieuw besluit tijdens PS vergadering van 21.12.2011
9. Onderhandelingsakkoord Natuur; beantwoording algemene vragen	Gedeputeerde Munniksma zegt toe de niet beantwoorde algemene opmerkingen schriftelijk te beantwoorden.	14.12.2011	14.03.2012	√Afgehandeld met indiening nieuw besluit tijdens PS vergadering van 21.12.2011

Lange termijn Toezeggingen				
1. Bedrijventerreinen in de Regio Assen-Groningen	Gedeputeerde Haarsma zegt toe Provinciale staten te betrekken bij de voortgang van de bedrijventerreinen in de Regio Assen-Groningen. (overgenomen door gedeputeerde Munniksma)	25-11-2009	Eind 2011	OGB 09.02.2011: Gedeputeerde Haarsma zegt toe dat de commissie hier z.s.m. een brief over ontvangt. OGB: 21.09 2011: het traject loopt binnen de Regiovisie. N.a.w. niet meer in 2011 afgerond. OGB 30.11.2011: De gedeputeerden RO en Wonen zijn gemandateerd om te komen met een bijstelling v.w.b. de bouwopgave waaronder begrepen die van de

				bedrijventerreinen.
2. Nadelige gevolgen aanbesteding OV	Gedeputeerde Swierstra: zegt toe samen met de partners van het OV Groningen-Assen de nadelige gevolgen van aanbesteding op- en aan te pakken en hiermee naar de commissie te komen, voor de volgende concessieverlening. (overgenomen door gedeputeerde Brink)	12-01-2011	14-12-2011	OGB 09.02.2011: Gedeputeerde Swierstra deelt mee dat eind 2011 hierover nadere mededelingen volgen. OGB 21.09.2011: In de provincie Groningen loopt eveneens een discussie over concessieverlening. Zodra die is afgerond kan dit onderwerp ook hier op de agenda worden geplaatst. OGB 30.11.2011: Gedeputeerde Brink stemt in met een overleg met de cie. OGB, indien mogelijk samen met gemeente en provincie Groningen, over de begroting van het OV bureau 2012 e.v. nog vóór januari 2012
3. Informatie over projecten die onder de Tennet gelden (kunnen) vallen	Gedeputeerde MUNNIKSMA zegt toe de informatie over projecten die onder de Tennet gelden (kunnen) vallen aan de commissie beschikbaar te stellen ná het zomerreces 2009.		15-12-2011	OGB 09.02.2011: De procedure loopt t/m 2011, het eindverhaal wordt dit jaar verwacht. OGB 30.11.2011: Pas na afloop van het project kan duidelijkheid worden gegeven over het verloop.

Moties				
M 2011-16: Natuur en landschap: kaderstelling en keuzes door PS (VVD, PvdA)	PS verzoeken GS m.b.t. het deelakkoord Natuur de staten voorstellen voor te leggen voor de kaderstelling binnen dit domein en vervolgens de staten voorstellen voor te leggen inzake de daadwerkelijke keuzes rond de bezuinigingen in het natuur beheer.	09-11-2011	01-03-2012	

M 2011-21: Motie natuur- en landschapsbeleid (CDA)	PS verzoeken het college bij de herijking en verdere uitwerking van het natuur- en landschapsbeleid voor Drenthe de volgende prioriteiten in acht te nemen: - projecten, die al ver in de uitvoering zitten, moeten worden voltooid; - het beleid voor en beheer van de drie Drentse Nationale Parken moeten worden voortgezet; - het instrument van de kavelruil moet worden gehandhaafd; - voor het overige, ligt de nadruk primair bij beheer en onderhoud.	09-11-2011	-	PS 09.11.2011: de motie is tot nadere orde aangehouden.